

K
RDULÓNAPTÁR

n évvel ezelőtt, 1811.
 én született, s 21 éves
 1832-ben hunyt el
 a loais francia matematika-
 modern algebra megalá-

ként feltűnt, s szín-
 fejei már az életből
 Galois örökre beírta
 matematika tudományá-
 hogy általános elmélet-
 fel az algebrai egyen-
 történet megoldhatósá-
 tételére. A róla elne-
 vetelt a modern algebra
 amely csoportelmélettel
 el vizsgálja az egysé-
 magasabb fokú egyen-
 dhatóságát. Ennek az
 a segítségével min-
 tről eldönthető, hogy
 megoldásait (gyökét)
 leket és a négy alap-
 felhasználó képlet se-
 kifejezhetjük-e vagy
 en, akkor módszert ad
 képpen lehet a képle-
 an előállítani.

ek másik alkalmazási
 geometria; segítség-
 eldönthető, hogy egy
 etriai feladat szer-
 megoldható-e vagy

**GYELETES
 ZERKESZTŐ**

Tatár Éva
 telefon: 12-144

TÁJÉKOZTATÓ. A
 lási és Lottó Igaz-
 zlése szerint a 43.
 találatos szelvény
 A lottónyeresé-
 eredményilek le-
 an a következők:
 atot 77 fogadó ért
 nyük egyenként
 nt. Három találat
 ónak volt, nyere-
 nyenként 430 forint.
 atos szelvények
 914 darab, ezekre
 20 forintot fizet-

**emberek
 óruma**

emberek egész-
 zciális helyzeté-
 adalmi megbecsü-
 kérdéseiről rendez-
 któber 27-én, ked-
 tán 14 órakor a
 Népront megyei
 nak nő- és réteg-
 munkabizottsága
 en a Szakszerve-
 gyei Tanácsának
 an (Péterfia utca
 on részt vevők-
 ptóságuk lesz rá,
 blémáikat felves-
 zéseikre tanácsí és
 szervek felelős
 kaphatnak vá-

**ÖRÖK A KÖNYV-
 TBEN.** Ezzel a
 ylik kiállítás a
 üvelődési Központ
 atermében októ-
 ma délelőtt 11 óra-
 állítást dr. Tóth Bé-
 ettörténetész nyitja

VIZ-IVÓKÚRA.
 27-én délelőtt 10
 ebrecei Zöldfa ut-
 napközi otthona-
 gyei egészségnevelé-
 és a Hajdú-Szá-
 gyi Élelmiszer Ve-
 Nagykereskedelmi
 ndezésében gyógy-
 a bemutató és kós-

**BERBEN MEG-
 A KATONA JÓ-
 NHÁZ.** Már a Pe-
 utcában, a Kato-
 Színház átalakított
 zajlanak Jókai
 a szekerén című
 próbái. A hét év-
 bezárt színház de-
 6 napjaiban meg-

ZLEMÉNY

kedves vásárlóinkat,
 yadi Mtgsz falkolai
 helyezettük az István
 ól a Kishegyesi út-
 okra (Ifjúvárosi sport-
 levő faház). Arusi-
 24-én kezdtük. Meg-
 22, 17-es számú
 al. (x)

szűség: Debrecen.
 on: 12-144 — Felhív-
 gy évre 400 forint —

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

**HAJDÚ-
 BIHARI**

XXXVIII. ÉVFOLYAM
 252. SZÁM

ÁRA: 1.40 FORINT

1981. X. 27.,
 KEDD

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Kállai Gyula a megye ifjúkommunistáinak munkájával ismerkedik

Kállai Gyula Hajdú-Biharba látogatott

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága vendégeként néhány napos látogatásra vasárnap a késő délutáni órákban Debrecenbe érkezett Kállai Gyula, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, a Hazafias Népront Országos Tanácsának elnöke. A megyei székhelyre érkező Kállai Gyulát megérkezésekor Fülöp János, a megyei pártbizottság titkára köszöntötte.

Megegyezéseket követően Kállai Gyula részt vett a felszólalt a megyei pártbizottság soron következő ülésén, majd Sikula Györgynek, a megyei pártbizottság első titkárnak és Fülöp Jánosnak, a megyei pártbizottság titkárnak kíséretében a megye ifjúsági vezetivel találkozott.

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának Simonyi uti székházába érkezvén Szó-

rádi Sándor, a megyei KISZ-bizottság első titkára, valamint Szombati Béla és Koósné Török Erzsébet, a megyei KISZ-bizottság titkárai köszöntötték a vendéget. Kállai elvtárs megtekintette a bizottság székházát, ahol új helyen, de változatlan szellemben irányítják a megye ifjúsági mozgalmának életét, majd meghallgatta Szórádi Sándor tájékoztatóját a KISZ kongresszusa óta a megye ifjúkommunistáira való feladatok teljesítéséről. A tájékoztatót és az azt követő beszélgetésen részt vettek a városi és járási KISZ-bizottságok titkárai is.

Kállai Gyula a beszélgetés során több kérdést tett fel. Különösen érdekelt volt a KISZ-bizottságok munkamódszere, munkastilusa iránt. Az ifjúsági mozgalom vezetőivel való találkozó után a Hazafias Népront Országos Tanácsának elnöke dr. Postás

Sándornak, a Debrecen városi pártbizottság első titkárnak és dr. Ács Istvánnak, a városi tanács elnökének kíséretében rövid városnéző sétát tett. Felkereste a TIT Csokonai klubját, ahol Prim Zoltán ötvösművész kiállítását tekintette meg, és a művészettel is megismerkedett. A városnéző séta következő állomása volt a közelmúltban létesült Csokonai kávéház és szórakozókomplexum megtekintése, amelyben Hollósi László, az Altdő Véndéglátó Vállalat igazgatója, Ritók Zoltánné párttitkár és Pósa Pál KISZ-titkár fogadta a vendégeket.

A vállalat életével való megismerkedés után Kállai Gyula a hétfői programja utolsó eseményeként az újkerti nevelési központban megismerkedett Jozsa János festőművész kiállításával, amelyben a művész is közreműködött.

KORUNK VALÓSÁGA

**Az első győztes:
 az építők Ady Endre brigádja**

Vasárnap, október 25-én délelőtt rendezték meg a Korunk Valósága elnevezésű művelődési vetélkedő emelt szintű tagozatának megyei döntőjét a Bartók Teremben. A döntőben a legjobb 12 brigád mérte össze felkészültségét, tudását. A 12 döntőbe jutott brigád között három a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatot képviselte. Ebben a kategóriában a döntőbe egy vidéki brigád jutott, a TIGÁZ F. Joliot-Curie brigádja Hajdúszoboszlón.

Az izgalmas, színvonalas játékot Rapsányi László, a Magyar Rádió és Televízió

főmunkatársa vezette. A megszerezhető 135 pontból a legjobbat, 117-et a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Ady Endre brigádja érte el, s ezzel megnyerte a versenyt. A második helyezést 116 ponttal a MÁV Járműjavító Üzem MHSZ Újítóbrigádja lett. Harmadik helyezést ért el az MGM Komarov brigádja 114 ponttal.

Az okleveleket és a pénzt jutalmakat (az első helyezett tízezer, a második kilencezer, a harmadik nyolcezer forint jutalmat kapott) dr. Gyarmati Kálmán, a zsűri elnöke adta át elismerő és biztató szavak kíséretében.

Síremlékavatás Hajdúszoboszlón

Eppen 56 éve, 1925. október 26-án tört fel az a hévíz és gáz Pávai Vajna Ferenc kutatásai nyomán, mely hírnevet szerzett Hajdúszoboszlónak. Az évfordulón, 1981. október 26-án délután 3 órakor felavatták a nagy geológus síremlékét a szoboszlói Köztemetőben, a helyi állami, társadalmi szervek, üzemek, intézmények, iskolák, a nevét

viselő brigádok, volt munkatársai és családtagjai előtt. A síremlékavatáson megjelent Szűcs Gábor, az MSZMP Hajdúszoboszló városi Bizottságának első titkára.

Ur Attiláné, a Hajdúszoboszlói városi Tanács elnöke avatóbeszédben ismertette Pávai Vajna Ferenc munkásságát.

**Az NSZK-ba utazik
 Lázár György**

Lázár György, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke Helmut Schmidtnek, a Német Szövetségi Köztársaság szövetségi kancellárjának meghívására október 27-én hivatalos látogatásra a Német Szövetségi Köztársaságba utazik. (MTI)

**Magyar parlamenti
 küldöttség
 Jugoszláviában**

BELGRÁD (MTI). Apró Antalnak, az országgyűlés elnökének vezetésével vasárnap a késő esti órákban magyar parlamenti küldöttség érkezett Belgrádba, a szövetségi nemzetgyűlés elnöksége meghívására.

A delegáció fogadására a pályaudvaron megjelent Dragoslav Markovics, a szövetségi nemzetgyűlés elnöke. Ott volt dr. Simon Pál, a Magyar Népköztársaság belgrádi nagykövete.

Az országgyűlés küldöttsége hétfőn Belgrádban megkezdte megbeszéléseit a szövetségi nemzetgyűlés Dragoslav Markovics vezette delegációjával. A szívélyes és baráti légkörben lefolyt találkozást mindkét fél meglegedéssel szövegezte a magyar-jugoszláv kapcsolatokról sikeres fejlődéséről, és állást foglalt további bővítésük mellett.

Dragoslav Markovics összefoglalta Jugoszlávia gazdasági stabilizációs politikájának fő törekvéseit. Kitért a jugoszláv nemzeti kérdésre, s rámutatott az ismert koszovói események albán nacionalista-irredenta, ellenséges jellegére. Majd kiemelte Jugoszlávia külpolitikájának fő elveit és irányait.

Apró Antal részletesen beszámolt a magyar politikai, társadalmi és gazdasági élet, valamint a nemzetközi tevé-

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

- HAZÁNK ÉS A VILÁG TAKARÉKOSKODÁS IMPORT ANYAGOKKAL (3. oldal)
- A NAPLÓ POSTÁJA (4. oldal)
- SOKAN VAGYUNK BALLADÁK, NÉPMESÉK FINNUL KIÁLLÍTÁSOK A MEGYÉBEN (5. oldal)

**Ülést tartott
 a megyei pártbizottság**

Hétfőn délelőtt székházájuk nagytermében tartotta soron következő ülését az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága. A tanácskozáson — amelyen Magyar József, a pártbizottság titkára elnökölt — megjelent és felszólalt Kállai Gyula, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Hazafias Népront Országos Tanácsának elnöke is.

A megyei pártbizottság ülésének első napirendi pontjaként meghallgatta Sikula Györgynek, a Központi Bizottság tagjának, a megyei pártbizottság első titkárnak szóbeli tájékoztatóját a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága október 22-i üléséről, amelyhez Kállai Gyula fűzött kiegészítései hozzájárulásában a békés egymás mellett élés politikáját és a jelenlegi nemzetközi helyzetet elemezve.

A testület ülésének második napirendi pontjaként megtárgyalta és elfogadta a

Hajdú-bihari Napló munkájáról készített jelentést. A jelentést dr. Bényei József, a lap főszerkesztője terjesztette elő. A vitában dr. Albrecht Béláné, a Hazafias Népront megyei bizottságának titkára, Grandpierre Lajos író, Cifra László nyugdíjas, dr. Szilágyi Gábor, a postaigazgatóság vezetője és Magyar József, a megyei pártbizottság titkára, testületi tagok fejtették ki véleményüket a megyei pártbizottság lapjának munkájáról.

A tanácskozáson harmadik napirendi pontként Fülöp János megyei titkár előterjesztésében írásos javaslat alapján a testület elfogadta a megyei pártbizottság hatásköri listáján szükségessé vált módosításokat.

A pártbizottság ezután egyéb ügyeket tárgyalta. A testület elfogadta a pártbizottság előző ülése óta végzett munkáról szóló tájékoztatót, amelyet szintén Fülöp János terjesztett elő.

**Mától újra tanácskozik
 a madridi értekezlet**

Moszkva (TASZSZ). Kedden Madridban három hónapos szünet után felújítja munkáját az európai biztonsági és együttműködési értekezlet részt vevő tagállamainak találkozója.

A részt vevők jórészt már a nyári szünet előtt befejezték a záróokmány megszerzését. Az okmányok az európai biztonságra, illetve a terrorizmusra vonatkozó első részében lényegében sikerült több fontos állásfoglalást összhangba hozni. Szinte teljesen befejeződött a záróokmányok gazdasági és tudományos együttműködésre vonatkozó, második részének megszerzése, és figyelem-

re méltó fejlődést sikerült elérni a humanitárius és egyéb kérdésekre vonatkozó harmadik részénél is.

Jelentős fejlődést tapasztalhattunk az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia összehívásával kapcsolatos álláspontok közelítésében is. Lényegében egyetértés született a bizalomgerjesztő és biztonsági intézkedésekről, kivéve ezekben az intézkedéseknek az alkalmazási zónáját. A Szovjetunió kifejezte készségét, hogy a bizalomgerjesztő intézkedések hatályát teljes európai területre kiterjeszti.

(Folytatás a 2. oldalon)

„Döntés az iskolákban...”

A pályaválasztási napok programjából

Egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a megyei pályaválasztási napok rendezvénye, a Nyitott kapuk napjai iránt. Eddig a debreceni járási, Berettyóújfalui város, a berettyóújfalui járás, a püspökladányi járás, valamint a három hajdúváros általános iskolai tanulói ismerkedhetnek megünk középiskolai oktatási intézményeivel. Érdeklődési körüknek megfelelően — ami a differenciált pályaválasztási tevékenységet biztosítja — a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskolában, a Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskolában, a Landler Jenő Ipari Szakközépiskolában, a Vegyipari Szakközépiskolában, a 108., 109., 127. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben, valamint a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a püspökladányi 123. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben, s azzal a megállapítással zárult, hogy az elnökség a jövőben is többször fog találkozni hasonló szervezésben.

Szakközépiskola és az ugyancsak helybéli Arany János Gimnázium, Közgazdasági és Egészségügyi Szakközépiskola is.

A középiskolák vezetői, diákjai nagy szeretettel fogadták az iskola leendő tanulóit, s gondoskodtak arról, hogy a döntés előtt álló fiatalok megfelelő ismereteket szerezzenek az oktatásról, az iskola belső életéről. Több esetben megismertették a fiatalokat a tanműhelyben folyó gyakorlati munkával is. Az említett programokba örvendetesen egyre több szülő kapcsolódott be. Sikeresnek bizonyultak az üzemlátogatások is.

A tanulók tájékoztatásával párhuzamosan a megyei Pályaválasztási Tanácsadó Intézet munkatársai szülői értekezleten nyújtanak információt a pályaválasztási döntés feltételeivel kapcsolatban. Különösen hangsúlyozták az önismeret, a képességek, adottságok és a népgazdasági, beiskolázási igények és lehetőségek összhangjának megteremtését,

A napokban a debreceni Bányai Júlia, a Boeska István testnevelési tagozatú általános iskolákban, vidéken Földesen, Náduvarton, Nagyráben, Sárrétudvariban, Szerepen hallgattak előadást a szülők a pályaválasztásról.

Október 27—30. között a debreceni középiskolai oktatási intézmények a város tanulóifjúságát fogadják. A megye más területén Hajdúszoboszlón az ipari és mezőgazdasági szakmunkásképző intézet és a közigazdasági szakközépiskola várja az érdeklődőket.

Szülői értekezletet Debrecenben a csapókereti, a Tóthfalusi Sándor, a füvészkerti, a Tanítóképző Főiskola gyakorlati általános iskolájában tartanak. Vidéken Hajdúszoboszlón és Hajdúböszörményben a Művelődési Központban, Hajdúnánásan az Egyesült Izzó gyáregysége kultúrtermében összevont pályaválasztási szülői értekezlet megtartására kerül sor. Hajdúvárosban az iskolában találkoznak a szülők a tanácsadó intézet munkatársával.

Hat éve beázik a lakás

„Hat éve, 1975. márciusban költöttünk be szövetkezeti lakásunkba, és sajnos azóta mindig beázik, amint megered az eső” — írja levelében Fekete Sándor, Debrecen, Sinai Miklós utca 1. szám X. emeletén lakó olvasónk. „A beázást minden alkalommal jelentettük a Nap-sugár Lakásszövetkezetnek. Eleinte még kijöttek, javít-

gattak valamit, de eredménytelenül, mert a következő esőzéskor ismét beázott a lakás. Az utóbbi időben már nemcsak a falakon folyik a víz, hanem például a csilláron, a villanykapcsolókon is. Ez már nem pusztán bosszantó, hanem életveszélyes is! Négy kiskorú gyermekünket gyakran kénytelenek vagyunk egyedül hagyni a lakásban. Rá gondolni is rossz: mi történik, ha egy csillárbeázásnál véletlenül felkapcsolják a villanyt!”

Olvasónk joggal kifogásolja, hogy október 5-én és 16-án már ki sem mentek a szerelők bejelentésükre. Az sem vigaszt, hogy a lakásszövetkezet közölte: a beázás miatt pert indított a kivitelező ellen. A Sinai Miklós utca 1-7. számú ház tizedik emeletének lakói — per ide, per oda — a beázások sürgős megszüntetését várják.

Közvilágítás fény nélkül

„Évek óta levelezgetünk, kérjük, hogy utcánkban legyen járda, burkolt úttest és közvilágítás” — írja a debreceni Martonfalvi utca lakói nevében is Szabó Istváné. „A nyár végén végre elkészült a járda és az útburkolat — egyetlen éjszaka alatt. Rejtély, hogy miért éjszaka készítették, felverve álmukból az utca lakóit. Mindegy. Lényeg, hogy végére kész. Bár így lenne már az utca közvilágításával is!”

Az utcában ugyanis nincs rendes közvilágítás, az arra járók jó ideje botorkálnak, bukdácsolnak a sötétben. Kérésünkre előbb az volt a válasz, hogy nincs keret az elavult oszlopok cseréjére. Legutóbb viszont örömmel látták, hogy villamos kábelt

fektettek, ivlámpákat szereltek fel — igaz, hogy ugyan csak lassan. Most azt várják, hogy mikor adnak fényt a lámpák. Ugyanis az ígért október 15-e helyett még 20-án sem égtek az utcai villanyok.

Gyermekek a köztisztasáért

„Környezetünk védelmének fontos része a tisztaság, a személtelés csökkentése” — írja Schróff Jánosné. „Sajnos e téren ugyancsak sok a tennivaló. Szerintem itt is az alapoknál, a gyermekek tisztaságra, rendre nevelésénél kell kezdeni.”

Olvasónk munkába menet egy iskola előtt jár el. Reggelente a gondnok ragyogó tisztára seprti az iskola körüli széles járdát. Délutánra azonban tele szeméttel. Más iskola környékén is jellemző ez: csokoládés papírok, szalvéták, tiszta és más ételmaradékok borítják a járdákat. Egy-egy környezetismereti, gyakorlati vagy tornaórán össze kellene szedni a gyerekekkel a főleg általuk elszórt szemetet. Okulnának is, a környezetet is tisztább lehetne.

„Hiszem, hogy a kisdobosok és úttörők vállalkoznának rá, mint oly sok más hasznos mozgalomban rendszerint ezt bizonyítják” — fejezi be levelét olvasónk.

Mennyibe kerül?

Kolozs Sándorné, Debrecen, Lázár utca 31. szám alatt lakó olvasónk írja:

„Október 12-én a debreceni Bethlen utcán, az ABC-áruházban vásároltam egy műanyag tasakban levő ablak- és tükörfelújítót. Ugy tudtam, hogy öt forint ötven fillér az ára. Kilenc forintot kértek érte. A pénztárosnő közölte, hogy megváltozott az ár.

Szót sem érdemélne a dolog. Október 14-én azonban az Unió Áruházban vásárlás közben eszembe jutott, és megkérdeztem, hogy mennyi-

nyibe kerül a tisztító. Meglepett a válasz: öt forint ötven fillérbe. Hol tévedtek?”

LEVELEZŐ LAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!

4 HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ postája
4 0 2 4 III

Az oldalt összeállította: Nyalka Tibor

DÖNTÖTT A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG
Életveszélyes épület

Az egyik városi tanács beruházási vállalata egy építési vállalatot szerződést kötött csecsemőotthon létesítésére. Már az átadás után is több javítást kellett elvégezni. Később újabb beázásokat észleltek, melyeket a kivitelező nem szüntett meg arra hivatkozva, hogy szavatossági kötelezettsége már lejárt. Ezért per indult ellene.

A beruházási vállalat keresetében előadta, hogy a vakolat hullása miatt az épület életveszélyes. Több szobát máris kénytelenek voltak lezárni. Az elsőfokú bíróság a keresetet elvívülés címén elutasította. Fellebbezésre a Legfelsőbb Bíróság ezt a döntést megváltoztatta, és az építési vállalatot kötelezte: a javítási munkálatokat megkezdje az átadás után három hónapon belül.

A kirendelt szakértő helyszíni szemlét tartott, és megállapította: a szobák huszonöt százaléka hibás, mert az építkezéskor eltertek a tervtől, nem tartották meg a műszaki előírásokat. Olyan földem készült, ami miatt az épület szellőzetlen, salétro-

mos. Az utólagos javítások sem voltak megfelelőek. Ennek ellenére a hibák megszüntethetők, ha a tetőszerkezetet a földéig lebontják, és az előírások módján újból felépítik. A szakvélemény alapján a Legfelsőbb Bíróság kimondta: a létesítmény a kivitelezési hibák miatt a rendeltetésszerű használatra alkalmatlan.

A továbbiakban az ítélet rámutatott arra, hogy az ÉVM-rendelet értelmében alkalmatlanság esetén a szavatossági jogok elvívülési ideje az átadási-átvételi eljárás befejezésétől számított három év. Ezen az időn belül a kivitelező több hibát javított ki, ami a Polgári Törvénykönyv szerint a szavatossági igény elvívülését megszakítja. Ez azt jelenti, hogy a legutóbb végzett javítástól számított három éven belül a szavatossági igény érvényesíthető. Ennek megfelelően, a beruházási vállalat keresetét időben nyújtotta be, tehát az elvívülési kifogás alaptalan. A javítások elvégzésére — szakértői vélemény alapján — a Legfelsőbb Bíróság határidőt szabott meg.

Bonyodalmak egy adócsalás körül

Egy kőműves kisiparost a tanács pénzügyi osztályának vizsgálata alapján négy évre kétmillió forint általános jövedelmi adó és négyezer forint közszolgáltatási hozzájárulás fizetésére kötelezték. A kisiparos a városi illetékhivatal adóosztálya ellen pert indított. Arra hivatkozta, hogy a kivetés indokolatlan becslés és irracionális túlzott bruttó haszonkulcs alkalmazásával történt. Azt is elmondta, hogy adócsalás büntette miatt eljárás folyik ellene.

A nyomozás során üzleti könyveit és bizonylatait lefoglalták, emiatt állításait nem tudja igazolni. Ezért kérte, hogy ezeket az iratokat a bíróság szerezze be, és a tanács által időközben elrendelt végrehajtást függesztesse fel.

Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adott, de a fellebbezésre a másodfokú bíróság elutasító végzést hozott. Ezt azzal indokolta, hogy a kisiparos nem jölt meg olyan bizonyítékokkal, amelyek alapján a végrehajtás felfüggesztése indokolt lenne. E döntés ellen emelt törvényességi óvársra a Legfelsőbb Bíróság a következőket mondta ki:

A jogerős államigazgatási határozatok végrehajtása a bíróság előtt megtámadható, ha a tényállás nincs megfelelően felderítve, és helyre-

hozhatatlan következményekkel járhat. Ezért a felfüggesztésnek elsősorban az a célja, hogy a kellelőn meg nem alaposítottak tűnő államigazgatási határozatok foganatosítását megakadályozza. A bíróság azonban a végrehajtást méltánylást érdemlő körülmények miatt nem függesztheti fel. Ugyanígy ilyen intézkedésre nem szolgálhat alapul, hogy a jogerős határozat nagy összegű fizetési kötelezettséget ír elő.

A kisiparos keresetében arra hivatkozott, hogy olyan felvett összegek után is adózásra kötelezték, amelyek az építetők érdekeit szolgálták, s amikből jövedelme nem volt. Az elsőfokú bíróság az adócsalás miatt indult büntető eljárás iratainak beszerzése nélkül, kellő alap hiányában rendelte el a végrehajtás felfüggesztését. A másodfokú bíróságnak pedig — a büntetőiratok birtokában — a kisiparost részletesen meg kellett volna hallgatnia afelől, hogy az államigazgatási határozatot milyen bizonylatokra hivatkozva támadja meg.

Mindezek alapján megállapítható: a jogerős végzés megalapozatlan. Ezért a Legfelsőbb Bíróság mindkét fokú döntést hatályon kívül helyezte, egyben az elsőfokú bíróságot új eljárásra, valamint új határozat hozatalára utasította.

VÁLASZOK
A Miért „kőcukor” a porcukor?
és A kondorosiak kérései című cikkekre

A Hajdú-bihari Napló augusztus 25-i számában közölt „Miért »kőcukor« a porcukor?” című cikk írója kifogásolta, hogy az utóbbi időben a porcukrot kalapáccsal kell összetörni, de még így is csak 10–15 perc múlva olvad el.

A Cukoripari Iroda a cikkre az alábbi választ küldte: „A kristálycukorból örölt porcukor — eredete miatt — erősen hajlamos a csomósodásra, ami a tárolási körülményektől függően eltérő idő múlva jelentkezik. A csomósodás megakadályozására külföldön úgynevezett csomósodásgátló anyagokat (keményítő, különféle szilikátok) adagolnak a porcukorhoz. Ezek az anyagok felveszik azt a nedvességet, ami a cukor tapadását okozza. Hazánkban több mint tíz éve „cukorliszt” néven, maximálisan 5 százalékos keményítőt tartalmazó porcukor kerül kereskedelmi forgalomba. Érdekes, hogy ez a termék nem népszerű a hazai fogyasztók körében, mérsékelt az igény iránta.

raktározás ideje, és így fordulhat elő, hogy a vásárló gyakran csak csomós porcukrot kap.

A cukoripar termékei minőségüket korlátlan ideig megőrzik, kivéve a porcukrot, amely éppen csomósodása miatt kivétel. Ezért a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium — a többi élelmiszerhez hasonlóan — kutatóintézetek bevonásával ellenőrizte a porcukor minőségmegőrzési idejét. A vizsgálatokat még értékelik. A körülményektől megállapított minőségmegőrzési idő hozzájárul ahhoz, hogy a porcukor csak addig maradjon a kereskedelemben, amíg a csomósodás nem következett be.

Bár a cikkben nem szerepel név szerint a kabai Hajdúsági Cukorgyár, meg kell említeni: a gyár vezetői a csomósodásmentes porcukor előállítására már a gyár kezdetektől nagyra értékelték. A csomósodásmentes porcukor portból újszerű, különleges kondicionálóval ellátott berendezést szerettek be. A berendezés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A szállító többször végzett rajta garanciális átalakítási munkákat, de így sem lehet vele a porcukor, a kereskedelemben azonban túl hosszú a

porcukrot gyártani.”

A Hajdú-bihari Napló szeptember 22-i számában közölt „A kondorosiak kérései” című cikkben az arra utazók az autóbusszokozlekedés néhány hibája és az autóbusszváró állapotai miatt panaszokot.

A Debrecen városi Tanács V. B. építési és közlekedési osztálya a panaszokra az alábbi választ adta:

„A Volán 6. számú Vállalatotól kapott tájékoztató szerint a Vámospécs felé közlekedő autóbusszokra kötelező felvenni a Fancsikára utazókat, és a buszoknak a fancsikai megállóban kötelező megállni. Kérjük az utasokat: ha hasonló panaszuk van, a pontos dátumnak, időnek és a busz forgalmi rend-

számának megjelölésével forduljanak a Volán 6. számú Vállalat személyforgalmi osztályához.

A fancsikai autóbussz megálló hátsó faburkolatának javítását és a pihenőpadok kihelyezését megrendeltük a Debreceni Városgazdálkodási Vállalattól.”

A PANASZT KIVIZSGÁLTÁK

Nem üzemi baleset a vállalati sportrendezvényen történt sérülés

Egyik olvasónk írta levelében: „A munkahelyem által szervezett nagypályás labdarúgó-bajnokság egyik mérkőzésén — az üzemi sportpályáján — súlyos sérülést szenvedtem, ami kórházi kezelést és — előreláthatólag két és fél hónapos — táppénzes állományba helyezést igényel. A vállalat által biztosított nagyon kopott tornacipőben megcsúsztam a vizes fűvön, és a hátamra estem. A vállalat illetékes munkavédelmi előadója szerint sérülésem nem üzemi baleset.”

A Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsa kivizsgálta az eset körülményeit az illetékes szakmai szakszervezet megyei szervezőjével, aki a következőket közölte:

„Az üzemi balesetek statisztikai bejelentéséről és nyilvántartásáról a 2/1980. VII. 31. KSH számú rendelkezés intézkedik. Ennek 1. számú melléklete első bekezdése kimondja, hogy nem üzemi baleset az a baleset, amely a dolgozót a munkahelyén sport- és kulturális rendezvény közben nem a munkájával összefüggésben éri. Így a levélíróét sem, mert a vállalati sporttelepen rendezett üzemi nagypályás labdarúgó-bajnokság egyik mérkőzésén szenvedte el sérülését. A vállalatot vagy annak illetékes szervét a tornacipő minősége miatt nem lehet felelőssé tenni. A sportesemény előtt mindenki maga választhatja ki a felszerelését, amelyet nem vesz át, ha nem tartja megfelelőnek.”

A levél arról is tájékoztat, hogy az ilyen jellegű sérülések esetén csak a 65–75 százalékos táppénz és — ha szükséges — az egy évig tartó táppénzes állomány illeti meg a dolgozót. Az Állami Biztosító meghatározott összeget fizet — a különféle biztosításokban előírt feltételek alapján — ilyen sérülések esetén, a megfelelő és érvényes biztosítással, biztosításokkal rendelkezőknek.

Tíz

Mikor meghallja az igazgató arcát — Demográfiai Irodánk van. Tovább harmadikos, hatodik tizenegy ötödike osztályunkban, a hármaslónk.

Két-három évvelagási tablót lát tizenhárom fiú-lány a fényképező két csoportot, negyedik óvodájában hall csak tizenkét gyermek az első osztályromban röpül ki a öt gyerek.

Hát így fest a megye- és országos lelkét számláló fal — Fogyatozunk Balogh Gézáné, az Igen, néhány hi elárulta magát e megállt a fűtáncsácsi kirendeltség tek a kapuk előtti megállt a biciklit, odafutott egy anyó tizenben, amolyan és ült minden óre alig-alig akad. Hó megetetik a baron egy keveset — va az ebédet az óvodavart. Téess nincs munkaalalom sem.

Működik, rendi csikorgó gépezete. telepíti az ipart, munkahelyek tájékoztatja, sápasztja, gépezet, egy faluból az áradat, s megannyobb községtelen, Debrecenben lőket, üres házak itt a közelben, a pergeti évek óta a gazdáik fél ótányjuk.

Alig hihető, hogy lói — közelebb h az ilyen irányú ságpolitikai határ dolták volna a gyűről a falu, duzzaglyobb, városiasabb gondokkal küzd leti árakat, lassú lőket, pedagógusos városlakókat.

Ezek a kékkötésű fűre nénikék ped lehet: várják a b hízalják a disznó szekerényeibe küld kacskákat, és egygyerekeikkel, unokái. Az urbanizáció csi változás, aminek, felizgatja öketunk ki a kocsi. Elkísérnek a faluvekre emlékezni az igazgató fél lakás

Az iskola negyven tornaterem is keremask: nagy ablak szemléltető eszköznyekben. Ez a tízférne ennyi helyelája: egy világvégsztyálysztámú gégusokkal!

Innen van a hmadridi zombronzermese, a nemzetközi verselésődjása. A mozgásvatáriumban fejezett tanulmányhaus-iskola egyik Malinyin irányítleg az ugyanebbvaló Naumov mesasa.

Ahogy kijött a szeti főiskola htermének közönség az intézmény eljának véltük. rény, szimpatikusgét becsültesen kívánó fiatalembe sát keltette. Nem hogy fölényes

Segítőkészségből jeles

(Tudósítónktól)

A mozgássérültek nemzetközi éve alkalmával számos kezdeményezés történt és történik annak érdekében, hogy könnyebbé tegyék ezeknek az embereknek az életét.

Az Egyesült Izzó hajdúböszörményi alkatrészgyárában dolgozó Delta Szocialista Brigád tagjai is csatlakoztak a segítőképes táborhoz. Egy kézi meghajtású rokkantkerékpart készítették, és felajánlották egy arra rászoruló hajdúböszörményi mozgássérültnek.

A választás Sebestyén Katalinra esett. Ő 1944-ben részlegesen megbénult, majd a közelmúltban teljesen járóképtelen lett.

Felvételünkön: a megajándékozott és a brigád tagjai (Fotó: Nagy Gabriella)

Sokan vagyunk

SORVADO FALVAK

Tizenketten

Mikor meghallja a kérdést, mosoly fut át az igazgató arcán:

— Demográfiai csúcs? Tizenkét első osztályosunk van. Továbbá tizenkét másodikos, harmadikos, hatodikos és végzős gyerekünk, tizenegy ötödikesünk, és a „legtömtebb” osztályunkban, a hetedikben tizennyolc tanuló.

Két-három évvel ezelőtti nyolcadikos, ballagási tablót láttam a folyosón: tizenkét-tizenhárom fiú-lány mosolygott annak idején a fényképező lencséjébe. Később, a falu két csoportot, negyvenhat kicsit foglalkoztató óvodájában hallottam, hogy jövőre ugyan csak tizenkét gyereket indítanak innen útnak az első osztályba, viszont nyolcvanháromban röpül ki a „nagy” korosztály: tizenöt gyerek.

Hát így fest a demográfiai csúcs Bojton, e megye- és országszéli, kilencszázhatvanfolyó lakosú falucskában.

— Fogatkozunk, öregedünk — mondja Balogh Géza, az általános iskola vezetője.

Igen, néhány hivalkodó jellel már akkor elárulta magát a tény, amikor gépkocsink megállt a fűtácán a tanács (azaz már csak tanács) kirendeltség épülete előtt. Felneszelték a kapuk előtti padokon üldögélő öregek, megállt a biciklit toló bácsi, sebes léptekkel odafutott egy anyóka. Hosszú, kék munkakötényben, amolyan dologra kész külsőben állt és út minden öreg, pedig hát dolog itt már alig-alig akad. Hoznak néhány kanna vizet, megetetik a baromfit, az asszonyok főznek egy keveset — vagy azt sem, mert elhozzák az ebédet az óvodából —, sóprögetik az udvart. Téves nincs a faluban és nincs más munkaalkalom sem.

Működik, rendíthetetlenül az urbanizáció csikorgó gépezete. Termeli a kisvárosokat, telepíti az ipart, építi a lakásokat a gyárak, munkahelyek tájékán, és együtt ezzel fogyasztja, sápasztja a falvakat. Az út egyik végén, egy faluból, például Bojtról, elindul az áradat, s megáll a kicsi, nagy vagy még nagyobb községben, városban: Biharkeresztesen, Debrecenben, Budapesten. Öreg szülőket, üres házakat hagy maga mögött. Csak itt a közelben, a fűtácán, három elárvult ház pergeti évek óta vakolatkönyveit: egykori gazdáik fél életnyi munkát építettek beléjük.

Alig hihető, hogy ezen helyes elv kigondolói — közelebb hozni a falut a városhoz —, az ilyen irányú művelődési-oktatási-gazdasági politikai határozatok megalkotói így gondolták volna a gyakorlatot. Mert amíg fog, ürül a falu, duzzad, nő a már valamivel nagyobb, városiasabb település: lakás- és iskolagondokkal küzd, égre szökken az albrélt árak, lassú idegbajba hajszolja a szülőket, pedagógusokat, ifjakat és időseket: a városlakókat.

Ezek a kékkötényes öregemberek, még fürge nénikék pedig múltját az időt, ahogy lehet: várják a buszt, a portást, a gépkocsit, hízalják a dísznókat — a városok kamraszekrényeibe küldendő —, etetik a tyúkokat, kacsákat, és egy-egy hét végén körbeültetik gyerekeikkel, unokáikkal az asztalt.

Az urbanizáció nagy vesztesei: minden kicsi változás, ami a faluban, az utcán történik, felizgatja őket: köröztünk is, alig szállunk ki a kocsiból, seregnyien összegyűltek. Elkísérnek a falu végéig házhoz, címekre, nevek emlékeztetnek, megmutatják az iskolát, az igazgatói lakást.

Ideális?

Az iskola négytantermes, más épületben tornaterem is került hozzá. A termék hatalmas: nagy ablakok, sárga parketta, színes szemléltető eszközök a falakon, a szekrényekben. Ez a tizenkét gyerek feke is elérné ennyi helyen. Ime a ma ideális iskolája: egy világvégi kis faluban, optimális osztálylétszámú gyerekekkel, nyugodt pedagógusokkal!

Jurij Rozum zongoraestjéről

Innen van a harmincon a madridi zongoraverseny bronzérmese, a barcelonai nemzetközi verseny 1980. évi első díjazása. A moszkvai konzervatóriumban 1977-ben befejezett tanulmányait a Neuhäuser-iskola egyik neveltje, Malinyin irányította. Jelenleg az ugyanebből a körből való Naumov mester aspiránsa.

Ahogy kijött a zeneművészeti főiskola hangversenytérme középső részébe, akár az intézmény egy hallgatójának vélhetők volna: szőnyeg, szimpátiikus, kötelességgel becsületesen teljesíteni kívánó fiatalember benyomását keltette. Nem meglepetés, hogy fölényes biztonsággal

— Hát igen, részben — mondják az irodában levő tanárok: az igazgató, egyébként felsőtagozatos tanár, Gáll Sándorné, az elsőosztályosok tanítónője, osztályfőnöke, Béres Csabáné igazgatóhelyettes, a negyedikeselek osztályfőnöke.

— Az osztályom tanulóinak negyede cigánygyerekek, akik, bár előzőleg óvodába jártak, mégis sokszorosan megnehezítik a munkánkat. A differenciált oktatás nálunk azt jelenti, hogy minden gyerekkel külön kell foglalkozni egyazon tanítási órában. Marmost a baj nem az, hogy sok a cigánygyerek, általában, az iskolában is — a tanulók 44,2 százaléka —, hanem az, hogy amit mi napközben itt felépítünk, azt az otthoni környezet jóformán maradéktalanul lerombolja. Nincs napközink, egy napközi minden bajunkra gyógyszer volna! Hely bőségesen van hozzá, gyerek ugyancsak, de a konyha hiányzik. Az óvoda konyháján már nem enged a KÖJÁL több személyre főzni.

Ami a városokban külön probléma, mert zsúfolt, fárasztó, hatásában olykor kérdéses, a napközi, az itt Bojton a megváltás volna. A gyerekek majd fele — az a negyvennégy százalék — nem étkezik, nem tisztálkodik, nem tanul rendszeren. Nincs otthon lehetőségük, helyük, eszközüik, igényük sem egyikre, sem másra. A tanórák fele azzal telik el mindennap, hogy az otthon töltött délutánok, átaludt, vagy átvészekedett esték hatásait ellensúlyozzák valamiképpen a pedagógusok.

Akiknek létszáma, képesítése ugyancsak ideálisnak tetszik. A tizenegy tanár mind szakképzett, vagy most tanul. Jelentős részük a faluban lakik, szolgálati lakásuk van: kétszobásnál nem kisebb egyik sem. Fizetésük mellé területi pótlékot is kapnak, a szolgálati lakásért átlagosan kétszáz forint körüli összeget fizetnek.

— Igen, ez is igaz — mondják kimondatlan kérdéseimre. — Ideális volna. Csakhogy aki idejön, számíton rá, hogy magára maradjon: itt nincsenek a fiatal pedagógusok számára férőhelyek, párválasztási lehetőségek. Itt öregek laknak, legjobb esetben középkorúak. A tantestületben egyetlen férfi sincs. Nem minden a viszonylag jó fizetés, a lakás...

(Nem bizony. Még akkor sem, ha az ország más tájain, például Pesten, a nagyvárosokban, az „A-területen” éppen ez hibádzik: az ott lakóknak a tanyán és a kis falvakban, a „B” és „C” településeken tanítóknak járó pótlék is jól jönne. Lakást — szobát — nem harmincnyolc, de olykor ezeröttszáz forintért sem igen kapnak, a megélhetés költsége háromszorosra a falusinak. Viszont nagyobb a társ- és párválasztás lehetősége, mozgalmasabb az élet: és égető a pedagógushány! Ime újabb ellentmondása a pedagóguslétnek!)

Magánjósolat

Az óvodába az elsős tanítónő kísér el. Kíváncsi vagyok Bojt távolabbi jövőjére is. Arra nevezetesen: meddig lesz, lehet itt iskola. Van-e esély arra, hogy ez a jól felszerelt, jól ellátott iskola, ideális vagy kevésbé ideális tanuló- és pedagógushelyzet, de egyáltalán megmaradjon a falunak? Az óvodát, Pólyik Józsefné, a gondozónő, Fekete Zsigmondné, közösen számolnak. A végeredmény: néhány év múlva tíz alá csökken az elsőbe kerülő gyerekek száma. Ami azt jelenti, hogy össze kell vonni az osztályokat. Amint korszerűtlen oktatási forma, ez nem lehet életképes.

Nem hivatalos, magánjósolat: előbb-utóbb valamelyik közeli nagyközségbe, kisvárosba szállítja majd a busz a bojtj gyerekeket. De csak addig, amíg a szülők el nem költöznek: iskolaközelbe.

Újabb házak ablakait deszkázzák be, fut a grom az udvarokon, a házfalakon: milliós értékeket rombolva szét.

— Jaj — mosolyog csöndben Béres Csabáné — az volt a szép, amikor én tizenkilenc éve idejöttem. Harminnyolc gyerek ült az osztályban!

Cs. Nagy Ibolya

Szobrász, festő, költő

KIÁLLÍTÁSOK A MEGYÉBEN

Három alkotó művészete előtt tiszteleg a megye: tegnap, október 26-án kiállítás nyílt **Marta István** szobrászművész, **Csáki-Maronyák József** festőművész és **Mata János** költő műveiből.

Marta István tárlatát a hajdúböszörményi városi művelődési központ kiállítótermében nyitották meg, s november 5-ig várja a látogatókat. A művész a háború után induló fiatalok közé tartozott. 1945-ben Ferenczy Béni növendékeként kezdte meg tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán. A kiállításra kisplasztikáinak és érmeinek egy részét válogatták össze, köztéri szobrai fényképekről ismerhetik meg a látogatók.

A Magyar Néphadsereg Helyőrségi Művelődési Otthona adott teret Csáki-Maronyák József Kossuth-díjas festőművész művei bemutatásához. A tárlat november 10-ig tekinthető meg Debrecenben a Vörös Hadsereg útja 24. szám alatt.

Csáki-Maronyák József Budapesten, Rudnay Gyula tanítványaként végezte tanulmányait. Később Münchenben, Párizsban, Olaszországban tanult, számos kiállítása volt Magyarországon és külföldön. Természetelvű, főképpen táj- és portréfestőként számított művész, a nagybányai és posztmagybányai stílus képviselője.

A 6. számú Volán Vállalat szakszervezeti bizottsága és könyvtára a Déri Múzeummal közösen rendezte meg a Salétrom utcai ifjúsági

Részlet a Mata János-émlékkiállításból (Fotó: Nagy Gábor)

klubban a Mata János költő emlékére rendezett kiállítást. A megnyitón a művész emlékeztetője, a művész özvegyével beszélgetett Kiss Tamás költő. Az emlékkiállítás alkalomból a Volán Kallai Éva Szocialista Brigádja „Személyek Mata János költő munkásságából” címmel dolgozatot állított össze. A kiállítást november 10-ig tart nyitva.

A mai napon, október 27-én délután 5 órai kezdettel újabb kiállítás nyílik: Debrecenben a művelődési központ kisgalériájában. A kiállításon a művelődési központ Medgyessy Ferenc képzőművészeti stúdiójának tagjai mutatkoznak be alkotásaikkal. Az érdeklődők ezt a tárlatot is november 10-ig tekinthetik meg.

MAGYAR BALLADÁK ERDÉLYI NÉPMESÉK FINNÜL

Sajnálatosan kevesse vetünk mind máig tudomást arról a kiemelkedő munkáról, amelyet Viljo Tervonen, népi és nyelvünk finn barátja évtizedek óta folytat művelődésünk, elsősorban népi kultúránk szellemi termékeinek finnországi meg- és elismertetéséért. Pedig egy nemrégiben megjelent, kitűnő, kottákkal kísért magyar népdalgyűjtemény után most két jelentős kiadvány is jelt adott erről a tevékenységről. 1979-ben a Finn Irodalmi Kiadónál (Soumalaisen Kirjallisuuden Seura) nagyon szép formában kétnyelvű kiadásban 25 népdalunkat tett közzé saját válogatásában és fordításában az eredeti dallamok kíséretével (*Kuolihaaks tansittettu tyttö* — *A halálra táncoltatott leány*), 1981-ben pedig Puolitoistavoutensa kuninkaanpoika (A másfél éves királyfi) címmel húsz erdélyi népmesét adott a finn olvasók kezébe, ami a válogatást és gyűjtést illeti, ugyancsak a saját munkájaként.

A balladák kötet valóban legjellegzetesebb zeneműalkotásainkat képviseli, az olyanokat, például mint a Barcsainé (*A megégett házasságtörő* — *Poltettu avionrikkaja*) Kómives Kelemenné (*A falba épített feleség* — *Seinaan muurattu vaimo*), vagy a Kádár Kata (*Két kápolnavirág* — *Kaksi Kappelin kukkaa*) és így tovább. A kitűnő válogatás, mely balladánk tag körének átfogó ismeretét is jelzi, remek képet ad e műfaj változatosságáról, színességéről, hiszen ott vannak közöttük a hiedelmek világából táplálkozó legrégebbiekől kezdve a közelmúltban fogantak is, szerepelnek történelmi balladánk s a bejáratott történeteket idézők (Bogár Imre), a tragikusok éppúgy, mint a tréfások (*Sirdogáló János* — *Itkunkka Já-*

nos). Mindez természetesen a forma- és a dallamvilág változatosságát is revelálja, annál is inkább, mert a fordítások a tartalmi, stílusbeli hűségen túl — ami már maga is mutatja azok kitűnő voltát — énekelhetők is az eredeti szövegeknek a versek elején közzétett dallamára.

A népmesék köteté, amely ugyan a válogató szándéka szerint „csak” erdélyi eredetű történeteket tartalmaz, ugyancsak találó és gazdag képet tár elénk e műfaj változatairól, népi képzeletéről, gondolkodásáról, sőt életviszonyairól Nagyszalontától a moldáviai magyarsáig, sőt ezeknek a háború viharában a Dunántúli sodródott töredékeig (Kakasd, Mekényes). Mindez a kiadó-fordító rendkívüli tájékozottságát is mutatja e téren. — De gondolja van Viljo Tervonennek arra is, hogy ezek a történetek, a mesék eltérő, változatos típusai mellett az imént jelzett országnyi területek szinte minden jellegzetes tájegységét is felidéznek. Legtöbbjük természetesen a népművészeti hagyományait szinte töretlenül őrző Székelyföldről származik (11).

Mindkét kiadványt sokoldalú, gazdag apparátus kíséri. Az elsőt a fordító előszava vezeti be, mely tömören ismerteti balladánk legfontosabb gyűjteményeit, elméletiről, feldolgozói, az idevonatkozó korábbi finn kiadványokat s a kötetet illusztráló Gy. Szabó Béla munkásságát, majd a versekben előforduló magyar szavak kiejtését ismertető jegyzék után e balladák előfordulási helyéről kapunk tájékoztatást, amelyben szinte a teljes magyar lakta világ, de különösen Erdély szerepel falvaival, melyeknek hollétéről világosan megrajzolt térkép is tudósít. A fontosabb balladakiadásokat ismertető

bibliográfia mellett Vargyas Lajosnak a magyar népbaladáról szóló szempontokban, megállapításokban gazdag tanulmánya olvasható még a kötetben.

Hasonló gazdag tájékoztatást nyújtanak a finn olvasóknak a népmesékötét kísérőszövegei is. Itt Kovács Agnes avatott tanulmányát emelném ki népmeséink sajátosságairól, gyűjtésük másfél százados történetéről s a legjellegesebb gyűjtőkről, mint Kriza János, Benedek Elek, Faragó József stb. Végül itt is a mesélőket, a mesék előfordulási, kiadási körülményeit ismertető jegyzetek követezik a történetek sorrendjében, majd a kötetben előforduló földrajzi neveket összefoglaló jegyzetötár következik a helynevek román nyelvű változatát is feltüntetve. Ezután ugyancsak vázlatos, de pontos térkép segíti az érdeklődőket a legfontosabb helynevek feltüntetésével. Utóljára itt is gondos bibliográfia következik a legjelentősebb, magyar népmese-kiadások felsorolásával.

Ezeknek a kiegészítéseknek a révén a két gyűjtemény, nemcsak a szórakozni, tájékozódni kívánó olvasót elégti ki, de a tudós érdeklődőt is, alapot és indítást nyújtva a népmesekutatók, folkloristadolgozók munkájához is.

Mindkét kiadvány értékét jelentősen emelik a remek illusztrációk, a világhírű kőlozsvári festőművész és grafikus Gy. Szabó Béla fametszetű alkotásai. Az első kötetben tíz, a másodikban 12 egész oldalas, sőt olykor két oldal terjedelmű képet találunk. Ezeknek egyike sem ábraszzerűen kapcsolódik a könyvek szövegeihez, hanem azt a világot idézik, melyben a mesék, balladák megszülettek, elsősorban a magyarlakta erdélyi falukat, a tájakat, az embekeket.

Tóth Béla

Gyenes András előadása a Politikai Akadémián

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának Politikai Akadémiáján hétfőn Gyenes András, az MSZMP Központi Bizottságának titkára előadást tartott.

„A nemzetközi viszonyok jellemzői a 80-as évek elején” címmel. Az előadás anyagát a Kossuth Könyvkiadó megjelenteti. (MTI)

Így élünk mi

FOTÓPÁLYÁZAT A NAPLÓBAN

Nagy az érdeklődés a Hajdú-bihari Napló szerkesztőségére és a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat által meghirdetett nyilvános fotópályázat iránt. A beküldési határidő október 15-én lejár, s a pályázatra több mint 200 olvasónk, több mint 700 fotót küldött be.

Az elmúlt hónapokban sok beérkezett fotót közöltünk. Ezúton tudatjuk olvasóinkkal és pályázóinkkal, hogy a fotók közlése nem jelenti azt, hogy azok automatikusan díjazásban is részesülnek.

Az újságírókból, fotóművészekből, szakemberekből álló bíráló bizottság a pályaművek értékelését megkezdte. Eredeti kiírásunk szerint a pályázat eredményét november 7-i számunkban szeretnénk közölni. Előfordulhat azonban, hogy a nagy számú pályamunka miatt az értékelés tovább tart. Az eredményről, az ünnepélyes díjkiosztás időpontjáról a Naplóban tájékoztatjuk olvasóinkat.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött fényképek közül mindazokat, amelyek közlésre érdemesek — a díjkiosztás után —, a díjazástól függetlenül közlésre visszatarssa. Szeretnénk, ha a sok jó fotó sokáig színesíthetné lapunk oldalait.

Örömmel közöljük a pályázókkal és olvasóinkkal, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a pályázatot kiíró szervek által felajánlott nyolcezer forintos pályadíjon kívül több vállalat és intézmény különdíjakat ajánlott fel a kiemelkedő fotók jutalmazására.

Küldőinkat ajánlottak fel az alábbiak: *Alföldi Nyomda, Hajdúsági Iparművek, Hajdú-Bihar megyei KISZÖV, Hajdú-Bihar megyei MESZÖV, Hajdú-Bihar megyei Elemiszerkiskereskedelmi Vállalat, Hajdú-Bihar megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat, Hajdú-Bihar megyei Moziüzemi Vállalat, MEZŐGÉP Vállalat debreceni gyára, a Művészeti Fotó Ktsz és az OFOTÉRT Vállalat.* A különdíjakat a vállalatok és szervek képviselői ugyancsak az ünnepélyes díjkiosztáson adják át.

Alighanem

A gyorsagyasztott, előre tisztított pecsenyekacsáról van szó, amelyről — ki tudja, mi okból — az az illúzió élt bennem, hogy gyorsan elkészíthető, felengedés után süthető.

— Kis naiv — mondta a kacsá, amint följengedett, s testközébe kerültünk. — S még azt mondják, nekem tollas-a hátam. Rajtam csak apró fehér tollmaradékok vannak, igaz ugyan, hogy sok, de mi ez a te jóhiszeműségedhez képest, mármint hogy én teljesen tiszta tisztított kacsá vagyok.

Másfél óra kemény munkába teltelt, amíg négytagú családommal, szemöldök- és belyegcsipeszeinkkel sikerült megfosztani tollaitól a gyorsagyasztott — s mindazonáltal gyanítom, igencsak gyorsan is tisztított — kacsát.

De hiszékenységen való csúfolódását még a tepsi-ben sem hagyta abba.

— Akkor tehát mi is a véleményed arról, hogy előre-pucolt vagyok? — kérdezte.

— Alighanem „kacsá” — mondom halkán, óvatosan, míg a kacsá dőlőfősen sült, pirult és sercegett. t. é.

GOMBAVIZSGÁLAT

Meghosszabították a nyitva tartást

A megnövekedett szabad időt a szabad szombatokat és vasárnapokat sokan családi kirándulásokra, erdei, mezei sétákra, használatják fel, nagyon helyesen. Ilyenkor szinte hívogatják a természetbe kiruccanó embert a szabadon, erdőn-mezőn termő gombák. A pompás csemegét azonban mindig csak a szakértő gombavizsgálónak való bemutatás után tanácsos megfőzni és elfogyasztani, ahogy erre már annyi fórumon felhívták az illeté-

kesek a lakosság figyelmét. Úgy látszik, sokan meg is fogadják — saját érdekükben — ezeket a tanácsokat, mert a debreceni piacon a gombavizsgáló ügyeleten a forgalom egyre nő. Közérdekről lévén szó, a piaci ki-rendeltség ezért az igényeknek megfelelően meghossz-szabította a gombavizsgáló nyitva tartási idejét. Hétköznap, vasárnap és ünnepnapokon is 6-tól 11 óráig végeznek gombavizsgálatot.

Gázolás, cserbenhagyással

Horváth Péter segédmunkás, Debrecen, Homok utca 79. szám alatti lakos október 22-én reggel 5 órakor a 4. számú főútvonalon vezetett US 64-03 forgalmi rendszámú Skoda 100-as kocsiját Hajdúszoboszló felől Debrecen irányába.

A 211. számú kilométerközé közelében, szabálytalan előzés közben a gépkocsi az úttesten megpördült, és elütötte a Debrecen felé ke-rekparózó Vass Mihály ebe-

si lakost, aki könnyen megsérült.

A Horváth Péter által vezetett gépkocsi az árokba borult, majd 5 és két utasa segítségnyújtás nélkül a vas-útállomásra mentek, hogy újtjukat vonaton folytassák.

Horváth Péter vezetői engedéllyel nem rendelkezik. Vass Mihály ittas állapotban, kivilágítatlan kerékpárt hajtott.

Az ügyben a rendőrség a vizsgálatot folytatja.

Miniatűrök a könyvművészetben

Ezzel a címmel nyílt kiállítás október 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ konferenciatermében.

Dr. Tóth Béla művészeti-történész megnyitójában emlékeztetett arra, hogy a könyv évezredek óta az emberi tudás, az emberi emlékezet és az izlés kincs-tára. Mint mondogta, minden könyv képvisel bizonyos szemléleti tartalmat és bizonyos külső megjelenési formát. A könyvek készítői, írói nyomtatott mindig törekedtek arra, hogy a mondanivalóját nemes formában jelenjen meg, és vonzó kül-sejével hívja fel a figyelmet a könyv tartalmára — egyben harmonikusan képviselje azt.

A gazdag, magas szintű, széles mederben áradó könyvművészet egyik ága, viruló oldalhajtása a miniatűr könyvek kiadása és gyűjtése. A magyar miniatűr könyvkiadás a kiadott könyvek művészi értéke és meny-nyisége szempontjából a világ élvonalába tartozik. A magyar könyvtervező tipog-ráfusok közül Erdélyi János, Petőcz Károly, Soproni Béla, Molnár László és Vértess Jenő művészi alkotásain kívül kiemelkedő sorozatokat, könyvszerkesztési különlegességeket és külföldi könyvművészek alkotásait is bemutató kiállítás anyaga csak mintegy tízezer példányt képvisel az országos viszonylatban is ki-emelkedő gyűjteménynek.

A kiállítás — amelyet a BIOGAL Gyógyágyár Munka Vörös Zászló Erdem-jével kitüntetett Kilián György Szocialista Brigádja rendezett — szerda kivételével naponta 10 órától 21 óráig tekinthető meg november 1-ig. (Fotó: Forgács Gyula)

Debrecen rendezési terve a lakosság előtt

Ma, kedden 17 órakor a szotyoritelepi párházban (Bartók Béla út 74.) a 10. tanácskozó központ, a 107—114. számú választókerület; ugyanaznap, szintén 17 órakor a szabadságtélepi párházban (Április 4. útja 74.) a 14-es tanácskozó központ, a 44—51-es választókerület vitatják meg Debrecen 30 éves fejlesztési tervét.

HOGYAN KÉSZÜL A PAJTAS? Október 27-én, ma 15 órától a balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központban üttörök és kisdobosok találkoznak a Pajtas című hetilap szerkesztőségének tagjaival.

FEJLESZTÉSI TERV. A 13-as számú tanácskozási körzet szervezésében Debrecen város 15 éves távlati fejlesztési tervét ismertetik és vitatják meg a csapokéti párházban (Jánosi utca 99.) október 28-án, szerdán 17 órakor.

CSÍPŐSEBB LESZ. A régi már-már elfeledett nőgrádi ízelet elevenítenek fel a salgótarjáni Karancsház Szövetkezet Hűs-földmunka Vállalat szakemberei. Két új termékcsaládot alakítottak ki. A nőgrádi csipős szalámi és a nőgrádi szömlés, véres és rizses hurka már novemberben kapható lesz a hűsoltokban.

NEMET NEMZETI ÉTELEK. Az Utasellátó és a MITROPA közötti cserekapcsolat értelmében négy német vendéglátó szakember (szakács, pincér) tartózkodik Debrecenben. Ez alkalmából október 29-én és 30-án német napokat rendeznek a pályaudvar éttermében, ahol a vendég szakácsok nemzeti ételeikkel várják a vendégeket.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

A BIRO ÉS A HÖHER (NSZK). Apolló 1/2, Meteor 1/8, Vig 1/4, 6, 1/8.

AZ ENÉKLŐ KUTYA (román). Meteor mese 3, 1/6.

FEHERLÓFIA (magyar rajzmese). Horváth Árpád féj 7, Meteor 3, 1/6, Vig 1/4, 1/2, 3/2.

VÉRVONAL (NSZK—amerikai). Apolló 1/10, 1/12, 4, 6, 8.

EGY KIS INDIÁN (amerikai). Klinika 5.

KERESZTÚL A NAGY VIZVÁLASZTÓN (amerikai). Vig mese 1/4, 6.

MAGYANÉLEMENY (szovjet). Híradó fél 10, fél 12, 1/2, 3/4, 1/6, 3/8.

SZÍNHÁZ

Művelődési központ

Ma 7-kor: **Ördögök** — Som-lav-bérlét.

TV

BUDAPEST (1. műsor)

8.58 Műsorismertetés. 9.00 Idősebbek is elkészíthetik... 9.05—11.00 Iskolatévé. 11.00—11.20 Csak

BUDAPEST (2. műsor)

20.00 Műsorismertetés. 20.01 Brahms: Szerelmi dalkegyetűk. 20.25 Majális. Ismeretterjesztő film. 20.50 Egészségünkért. 21.05 Tv-híradó 2. 21.25—22.35 Krimiben tudós... Keresd a tettest!

POZSONY (1. műsor)

8.55 Hírek. 9.00 Iskolatévé. 9.15 Dokumentumfilm. 9.25 Riportfilm. 9.55 Tévétételek. 11.05 Dokumentumfilm-sorozat. 11.30 Német nyelvtanfolyam. 11.55 Hírek. 12.20 Hírek. 12.25 Iskolatévé. 12.45 A tudomány és a technika világa. 13.50 Nyugat-szlovákiai magazin. 17.30 Iskolatévé. 18.00 Autóok-motorosok magazinja. 18.30 Mezőgazdasági

gyerekeknek! 11.20—13.00 A férfi is tolvaj, a nő is tolvaj. Olasz film. 14.20—15.50 Iskolatévé. 15.57 Műsorismertetés. 16.00 Hírek. 16.05 Píllangó. Tévététel. 17.15 Gólyavári esték. A távokeleti kultúrák fénykora. 17.55 Reklám. 18.00 Figyelem, itt vagyok! Karda Beáta műsora. 18.20 A sziniszagató. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkészíthetik... 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Az Onedin család. Angol tévéfilmsorozat. 20.50 Szép magyar tánc. Dél-alföldi táncok. 20.55 Stúdió '81. 21.55 Bontunk és építünk. Dokumentumfilm. 22.35 Tv-híradó 3.

magazin. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 NDK tévésorozat 2. rész. 21.25 Dokumentum-műsor. 21.50 Huszonegy óra a világban. 22.05 Musica viva. 22.55 Hírek.

POZSONY (2. műsor)

16.50 Művelődési műsor. 17.05 Hírek. 17.20 A rendőrség naplójából. 17.45 Ipari tanulók műsora. 18.15 Fialatok tévéklubja közben. 19.30 Tv-híradó. 21.15 Aktuálisok. 21.45 Dokumentumfilm. 22.25 Iskolatévé.

BUKAREST

15.05 Fialatok klubja. 17.00 Út-törőhíradó. 17.20 Tv-ankét. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-hír-ado. 18.25 Gazdasági figyelő. 18.45 Politikai fórum. 19.15 A Játék. Ion Bajescu tv-játéka. 20.50 Könyvtárs. 21.10 Tv-hír-ado.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Hírek. Időjárás. Láp-szemle. 17.05 Lemezespolc. 17.15 Egészségünk. Dr. Veress Endre előadása a fekélybetegségről. 17.20 Andy Gibb énekel. 17.30 Húszon innen, húszon túl. Riporter: Pálfi Balázs. 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 A debreceni Panta Rhei együttes felvételeiből. 18.25—18.30 Hírösszefoglaló. Műsorelőzetes.

HÍREK

1981. október 27., kedd
Szabina napja
A Nap két 6.20 órakor — nyugszik 16.35 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
kedd estig: Főként a nyugati országokban növekszik meg gyakran erősen a felhőzet. Elsősorban a Dunántúlon várható többfelé eső, zápor, keleten egy-két helyen zivatar. A déli szél gyakran erős, időnként viharos lesz. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 12 és 16, keleten 16 és 20 fok között.

NYUGDÍJASOK FIGYEL-MÉBE! A kórház-rendelőin-tézet vezetősége, szakszer-vezeti bizottsága és Vöröskereszt szervezete a rendelőin-tézet nyugdíjasainak október 28-án 14 órától (Bethlen u. 11—17. IV. emelet), a kórház nyugdíjasainak november 11-én 15 óra 30-tól (Bartók úti ebédlő) rendezi meg a nyugdíjastalálkozót.

Százöt évvel ezelőtt, 1871. október 27-én született Moszkvában, és 52 éves korában, 1923-ban halt meg Vjacslav Vorovszkij szovjet-orosz publicista, irodalomkritikus és bolshevik pártmunkás.

Kora ifjúságától részt vett a forradalmi mozgalmakban, s 1903-ban tagja lett a bolszevikok pártjának. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után diplomata lett; többek közt követ volt a skandináv államokban, a szovjet delegáció egyik vezetője a genovai és a lausanne-i konferencián, s jelentős érdemeket szerzett a rapallói szerződés megkötésében, amely diplomáciailag is felkészítette a szovjetunió elismerését. Lausanne-ban gyilkos merénylet áldozata lett. Megölte egy fehéremigráns tisz.

Jelentős volt irodalomkritikusi, esztétikai munkássága, amely az orosz irodalom haladó vonalával foglalkozott. Kritikai munkásságában következetesen harcolt a marxista esztétika népszerűsítéséért, s a szublimista revízióval szemben megvédte a forradalmi demokráta kritikusok örökségét.

AZ ÜGVELETES HÍRSZERKESZTŐ

Tatár Éva
Telefon: 12-144

DEBRECENI KÖR. Politika és gazdaság — mai problémák címmel Nyers Rezső közgazdász, az MSZMP KB tagja tart előadást október 29-én 18 órától a Kőlcsey Művelődési Központ konferenciatermében.

MADÁR-IDEGENFOR-GALOM. A Balatonon az utóbbi napokban valóságos vadliba-inváziót észleltek. Az északra dél felé húzó vadludak útjukat megszakítva el-lepték a balatoni madárszállókat. Feltűnt az északi vizek jellegzetes lakója, a kontyos réce is.

MŰZEUMI HÓNAP. Ma, kedden 17 órától a Déri Múzeumban dr. Kádár Zoltán egyetemi tanár előadását hallhatják Medgyessy és az antik művészet címmel. Az előadás után a Medgyessy Ferenc életéről készült tévéfilmet vetítik.

IDŐSEK HÓNAPJA. Ma, október 27-én a Debrecen 1. számú lakóterületén (I. kerület) működő 11-es számú vöröskeresztes alapszervezet a Szechenyi utca 63. szám alatti párházban tartja meg idősök napjának ünnepségét.

MAGNÓSKLUB. A Kőlcsey Művelődési Központ magnóklubja október 28-án 18 órától a Queen együttes The game című lemezének bemutatásával kezdi őszi programját a művelődési központ fonotékájában.

RADNÓTI MIKLÓS-EMLEKÜNNEPSÉG. Veszprémből és a környék településeiről vasárnap több száz diák és ifjúmunkás emlékményben vonult Szentkirályszabadbádjára, a mártírhalált halt Radnóti Miklós egyik utolsó állomáshelyére. Itt emlékműnépészen megtarták a költő munkásságát és megkoszorúzták márványtábláját.

PEDAGÓGUSOK HETE. A nyírácsádi Dózsa György Művelődési Ház október 26-tól rendezi meg a pedagógusok hetét. A programban többek között szakmai előadások, vetélkedők pedagógusok számára, filmvetítés, s ezt követően vita, és Barbinek Péter előadói estje szerepel.

FEKETE BORBÁLA KI-ÁLLÍTÁSA. A püspökladányi művelődési központ kiállítás-terében október 30-án, pénteken 18 órakor dr. Vatagh Júlia adjonkát nyitja meg Fekete Borbála festőművész kiállítását. A tárlat november 20-ig látható.

KRIMIBEN TUDÓS. Ezzel a címmel vetélkedősorozatot rendez a televízió a 2-es csatornán. A havonta jelentkező műsor igyekszik szó-akadémiát, játéklehetőséget nyújtani. A vetélkedő műsor első jelentkezése ma, kedden este 9 óra 25-kor lesz.

LAKÁSHÖSZIGETELŐ. Újítja a lakáshőszigetelő anyag nagyüzemi gyártását kezdte meg a Lakásépítő Ipari Szövetkezet szabadalma alapján a Poltúr Bácska Közös Vállalkozás. A hőstop elnevezésű hőszigetelő vakolatrendszer új és régi épületek külső szigetelésére egyaránt alkalmas.

MÉLYMŰTRÁGYAZÓ GÉP. Környezetvédelmi szempontból is nagyon figyelemre méltó a KAPOSZÉP bagodi gyárának újdonsága. A gép 30-40 centiméter mélyre hatoló adagolószervezete közvetlenül a növény gyökérzónájába juttatja a műtrágyát.

KÖZLEMÉNYEK

Ertesítem kedves vendégeimet, hogy november 1-től a lakásom dolgozom a szövetkezet engedélyével, Szilágyi Antalné női fődrész. Nádudvar, Vörös Hadsereg u. 66. (X)

Ertesítem kedves vendégeimet, hogy kozmetika szalonomat a jövőben 10-18 óráig üzemeltetem. Férfikozmetikát is vállalok. Beszenszky Kati, Debrecen, Borz u. 25. Telefon: 10-879. (X)

Kedvezményes üdülés nyugdíjasoknak a Margitszigeti Nagy-szállóban 1981. december 1—19. és 1982. január 3—április 1. között. Szobaár reggelivel naponta és személyenként: kétágyas fürdőszobás szobában 305 Ft, egyágyas fürdőszobás szobában 405 Ft, kétágyas fürdő nélküli szobában 240 Ft, egyágyas fürdő nélküli szobában 275 Ft. Szobafoglalás: Grand Hotel Margitsziget, telefon: 321-100. telex: 22-6682, vagy Danubius Travels, 1052 Budapest, Martinelli tér 8. Telefon: 173-652. Telex: 22-6342. (X)

Utazások Bécs, december 10—12. 2550 Ft, személygépkocsival, elhelyezés a Hotel Westbanban: Szabadka — nov. 26—28. — 1750 Ft — busszal, elhelyezés a Hotel Sportban Pálleson: Lvov — december 16—20. — 1800 Ft — halálkocsival — elhelyezés a Hotel In-touristban; 1982. április 18—21. — Iztaambul — busszal Debrecenből — kb. 7000 Ft. Várja jelentke-zéseket a Budapest Tourist és a Hajdúutóúzt, Debrecen. Vörös Hadsereg útja 20. Telefon: 10-820, 12-450. (X)

MEGKE

Lázár György, a tanács elnöke kedde Schmidt szövetségi meghívására — fel-saságában — há-hivatalos látogatás-met Szövetségi Kö-ba utazott. Kisérte-nak: Veress Péter kedelmi miniszter,

Befejez hajdú-

Kállai Gyula, Szocialista Munkáspárti Bizottságának Hafiafias Népröntő Tanácsának elnöke MSZMP Hajdú-Bihar Bizottságának vasárnap délután be érkezett, a hétfő pos debreceni pro-veitén kedden re-adyonba látogató-utjára elkísérte György, az MSZM-ja, a megyei pá-első titkára és Fa-rolly, a Termelőszó-Hajdú-Bihar megye-ségének titkára.

A nyíradonyi r-pártbizottságon a-zetűi, Füleki Laj-osztási titkár Zsigmond, a Haz-ronk közösi biz-elnöke köszöntött-degeket. Jelen ve-Antal, a debrec-pártbizottság első-Füleki Lajos t-életéről, fejlődés-Mikecz József, Termelőszövetke-

Készül

A debreceniek szabb ideje figyele-sérthetik a Péterfi-volt mentőállomás-ben zajló munkálat-készül, a hajdaná-roszgazda által l-műemléki épületb-gyessy Ferenc-emlé-A Medgyessy-mű-vő év április 4-én

